

CĂLIN GRUIA

CIUBOȚELELE OGARULUI

*

NUIELUȘA DE ALUN

ȘI ALTE POVEȘTI

AGORA

NUIELUȘA DE ALUN

A fost odată ca niciodată. A fost odată o femeie sărmană, care avea doi copii: un băiat și o fată. Pe fată o chema Sprinteioara, iar pe băiat Mugurel.

Sprinteioara spăla și scutura, Mugurel aducea apă de la izvor și aduna surcele; Sprinteioara aprindea focul în vatră și fierbea bucatele, Mugurel culegea poame din pădure; Sprinteioara cosea și torcea, Mugurel împletea opinci din coajă de tei. Și seara, când venea muma lor trudită de la muncă, masa era așternută, mâncarea caldă, apa din ulcior rece, ograda curată, casa măturată.

Într-o zi Sprinteioara porni cu Mugurel prin pădure să culegă ciuperci. Soarele trecuse de amiază, dar coșurile lor rămăseseră tot goale. Și cum mergeau ei și se afluau tot mai mult în desiș, uitându-se când în dreapta, când în stânga, numai iată că zăriră într-o vale o ciupercă mare și frumoasă. Se aplecară s-o rupă, dar ciuperca se făcu nevăzută. Se uitară mirați în jur și o văzură ceva mai departe. Cu cât se apropiau de ea, cu atât ciuperca se depărta. Și au mers ei, au mers, până au ajuns într-o poiană verde unde se aflau o mulțime de ciuperci. Însă cum se aplecau să le culegă, cum intrau în pământ, iar dacă se ridicau în picioare, ciupercile răsăreau din nou în altă parte.

„Ce să fie oare? se gândi Sprinteioara. Parcă ar avea picioare, așa aleargă de colo până colo.”

Când se uită mai bine văzu că arborii erau strâmbi, fără frunze, că semănau cu niște făpturi vii, care-și mișcau crengile ca niște degete răsucite. Sprinteioara înlemni. Vroi să-l strige pe Mugurel, care mai alerga încă după ciupercile fermecate, dar nu avu putere. Mugurel tocmai atunci prinsese în mâini o ciupercă mare și trăgea de ea s-o scoată din pământ. Ciuperca se rupse și din ea izbucni un fum galben verzui. Fumul învălui într-o clipă toată poiana, apoi se ridică deasupra pădurii ca un nor și se mistui în zare... O dată cu norul pieri poiana cea verde, pieriră copacii ciudați, cu chipuri înfricoșătoare, pieri Mugurel.

Sprinteioara o rupse la fugă, strigând după ajutor. Nu-i răspunse însă nimeni. Cărările îi erau necunoscute... Se rătăcise... Abia târziu ieși într-un luminiș. Începu să caute drumul spre casă. Dar cum să se întoarcă fără Mugurel? Porni în căutarea lui. Și tot umblând ea și strigând în toate părțile, se pomeni într-o rariște de pădure, în fața unui alun care se legăna. Nu adia nici un vânt, nu se mișca nici o frunză în ceilalți copaci, și totuși alunul se legăna de parcă îl scutura cineva de tulpină. Cine îl mișca oare? Ba încă, lucru și mai ciudat, la fiecare legănare frunzele i se îngălbeneau și cădeau de pe ramuri.

- Ce ai, alunule? îl întrebă Sprinteioara.

Mare-i fu uimirea când din foșnetul frunzelor auzi glas:

- Nu te mira că mă legăn când nu bate vântul și-mi îngălbeneste podoaba în toiul verii; la rădăcina mea e un vierme năprasnic care mă roade, de mă dor crengile și frunzele.

- Un vierme?! făcu Sprinteioara.

Și fata începu să sape cu un băț. Pământul era tare. Rădăcinile adânci. Sprinteioara nu se lăsă până nu găsi viermele. Și acela prinse a se ruga și a fâgâ-
dui daruri, dar fata nu-l ascultă ce spune, ci îl strivi. Acoperi apoi rădăcinile cu
pământ și, fiind în vale un izvor, aduse de câteva ori apă în pumni... Și iată...
alunul își lepădă pe dată haina galbenă, înmuguri, dădu frunze noi și înflori.

- Mulțumesc, fată bună, că m-ai scăpat de dușman, și, aplecându-și un ram
înflorit, alunul adăugă: Rupe de aici o nuielușă. Cu atât te pot răsplăti. Poate-ți
va fi de folos în drumul tău. Cu această nuielușă, de vei atinge copacii uscați,
pe dată vor înflori și vor lega rod; de vei atinge crenguțele uscate, ele vor înverzi
și vor da rădăcini; de vei atinge crenguțele verzi, ele, sub ochii tăi, se vor face
copaci...

Sprinteioara luă nuielușa de alun și o băgă în sân. Peste pădure se lăsă înce-
țișor noaptea. Unde să pornească?

De după un nor se uita, mirată, luna. Hei, de s-ar fi putut, Sprinteioara ar
fi întreat-o și pe ea dacă nu i-a văzut cumva frățiorul. Câteva lacrimi i se pre-
linsă pe obraz. Dar fata le șterse repede și se urcă într-un copac, unde-și făcu
un culcuș din ramuri tinere. Nici pomeneală de somn. Toată noaptea se gândi
în fel și chip cum ar putea să-și găsească frățiorul. Vântul mișca frunzele copa-
cilor, frunzele foșneau și Sprinteioarei i se părea că aude glasul lui Mugurel.

În zori, fata porni din nou la drum. Și merse... și merse... multe zile la
număr și tot atâtea nopți, întrebând râuri, izvoare, păsări cântătoare, dacă nu
știu ceva de frățiorul ei; nimeni însă nu-i putu răspunde.

După multă vreme ajunse într-o poiană și se așeză să se odihnească. Și cum
sta fata dusă pe gânduri, numai ce aude un fluierat. Când se uită, ce să vadă?
Un balaur mare, verde se târa prin iarbă. Florile se aplecau speriate și se ascun-
deau, iarba se usca în calea lui. Din când în când, balaurul se oprea, își ridica
în sus capul și arunca în văzduh o dogoare înăbușitoare. Ochii îi străluceau
ca jărăticul, iar printre dinți scotea un fluierat ascuțit de-ți spârgea urechile...
Se îndrepta către un copac înalt, pletos, în care se zărea un cuib neobișnuit.
Văzând-o pe Sprinteioara, balaurul se făcu odată roată și se aruncă asupra ei.
Fata se dădu îndărăt. Scoase nuielușa de alun și atinse cu ea un rug uscat de
mure; și pe dată în calea balaurului răsări o tufă mare de mure, care, încolă-
cindu-se, îl prinse ca într-o țesătură încâlcită. Balaurul începu să se zvârco-
lească, dar cu cât se zbătea, cu atât răsăreau în jurul lui mai mulți rugi de mure
și-l legau din toate părțile. Sprinteioara aduna de pe jos fel de fel de crenguțe
uscate, le atingea cu nuielușa și le arunca asupra balaurului. Acestea pe dată
înverzeau, prindeau rădăcini și creșteau în jurul balaurului, strângându-l în
ramuri ca într-un clește. L-au încolăcit și l-au strâns atât de tare ramurile și
rugii de mure, încât balaurul, în cele din urmă, pieri. Și cum rugii de mure și

crenguțele aruncate de Sprinteioara creșteau încă, îl acoperiră de nu i se mai cunoscua urma. Bucuroasă că a scăpat de balaur, Sprinteioara voi să pornească mai departe, dar nici nu apucă să-și pună nuielușa de alun în sân, că și auzi din copac:

- Hei, ascunde-te, fată vitează... vine pasărea cu penele de argint, muma noastră, și ar putea să te înghită!...

- Cine strigă? întrebă mirată fata.

- Noi, puii ei!

Sprinteioara nu avu vreme să se dumirească despre ce poate fi vorba, căci văzu în văzduh o pasăre nespus de mare. Penele îi străluceau ca argintul și, pe unde trecea, vântul se stârnea, copacii se aplecau, ramurile tremurau. Numai cu o aripă întinsă umbrea toată poiana, dar cu amândouă întuneca lumina soarelui. Cât ai clipi, pasărea cu penele de argint coborî jos, deschise ciocul, o înghiți pe Sprinteioara, apoi se ridică în cuib, la puii ei... Dar ce pui! Erau mai mari decât fata... Puii începură să strige cu toții într-un glas:

- Dă-i drumul, mamă, dă-i drumul din gușa...

- Că flămânzi mai sunteți, puii mamei, îndată, îndată v-o dau!

- Nu suntem flămânzi, să nu-i faci nici un rău, mamă... Fata pe care ai înghițit-o ne-a scăpat de la moarte... Ne-a scăpat de balaurul cel verde care venea să ne mănânce... Dă-i drumul, să nu moară...

Pasărea cu penele de argint zbură spre tufiș și, după ce se încredință de adevăr, urcă din nou în cuib, căscă ciocul și-i dădu drumul fetei, vie și nevătămată... Sprinteioarei nu-i venea a crede că scăpase atât de repede din gușa întunecoasă și tremura încă de spaimă... Pasărea cu penele de argint îi spuse:

- Cum să-ți mulțumesc, că mi-ai scăpat puișorii de dușman?

- Să-mi spui, pasăre de argint, unde l-aș putea găsi pe frățiorul meu? Pe Mugurel!...

- Nu știi!... Îmi pare rău. Dar într-o clipă voi înconjura lumea să aflui.

Și cât ai bate din palme, pasărea de argint zbură în zări... Și cât ai fuma o lulea, pasărea de argint se și întoarse.

- Ca să ajungi până la fratele tău îți trebuie opinci de fier și îndrăzneală de voinic... Fratele tău acum e la Zâna Hapsână, a Muntelui Negru stăpână... Zâna stă în acel munte, într-un palat ferecat, iar muntele-i păzit de o lupoaică cu dinții de oțel și ochii neadormiți. . . Așa mi-a spus sora mea, pasărea cu penele de aur. Ține fulgul acesta de la mine ! Când vei fi la greu, să-l pui în podul palmei. Acum coboară din cuib și pornește-te înspre miazănoapte... Fii însă cu băgare de seamă: Zâna Hapsână, a Muntelui Negru stăpână, e tare vicleană și nu o vei putea doborî decât cu sabia uriașului.

Sprinteioara ar fi dorit să mai întrebe ceva, dar pasărea își luase zborul.

Și a mers Sprinteioara, și a mers... zi de vară până-n seară, cale lungă ca-n poveste, peste văi și peste creste, trecând ape mânioase și păduri întunecoase... Și tot mergând ea așa, zilele nu număra. Iată că-ntr-o dimineață se trezi c-un munte-n față; gol, pleșuv; din poale-n vârf nu avea pic de verdeață; și de-acolo-n zări, cărunți, se-ntindeau tot munți și munți...